

Yhteiskuntaoppia ja perinteitä

Sotien jälkeen Suomi koki valtavan muutoksen, kun menetetyt Karjalan väestö siirtyi omilta mailtaan muualle Suomeen. Joukossa oli maanviljelijöitä ja työläisiä, kauppiaita ja karjakoita, piikoja ja renkejä, opettajia ja pappeja, seppiä ja suutareita. Tänne siirtyi yhdistyksiä Sortavalan soittokunnasta Viipurin lauluveikkoihin ja yrityksiä rautakauppa Starckjohannista Koiviston Autoon.

Nyt osa suomalaisista on vähintään jo toisen tai kolmannen polven evakkoja. Ryssäksi tai ryssänsuokseksi haukkuminen on paha muisto sielussa ja historiaa. Meillä kaikilla on serkkuja, kummeja, kummilapsia ja ystäviä, joiden juuret ovat Karjalassa. Heidän sukunsa ovat käyneet läpi sulautumisen valtäväestöön. Uskonto on monessa suvussa vaihtunut luterilaisuuteen, karjalankieli ja -murre ovat lähes kadonneet. Mikähän on ollut sulautumisen hinta?

Mitä kaikkea tämä valtava muuttoliike ja karjalainen perintö ovat vaikutta-

neet Suomen kehitykseen? Näkykö suomalaisessa taiteessa itäsuomalaisia vaikutteita, mullistuivatko kylien sosiaaliset rakenteet uusien asukkaiden myötä? Omaksuttuinko uusia, parempia ja jouhevampia työskentelytapoja maanviljelyksessä? Miten sairaaloiden ja yritysten tulo paikkakunnalle vaikutti sen elintasoon? Voidaanko opitusta kotouttamisesta ottaa oppia tämän ajan maahanmuutossa?

Suomi 100 -juhlavuoden Pielisen altaan XXII Symposiumissa tulemmekin etsimään vastauksia näihin pohdintoihin.

Lieksan kaupungin Vuonislahden ensimmäiset Muikkumarkkinat avasi markkinoiden suojelija, ministeri ja maaherra Esa Timonen lokakuun 8. päivänä 1988. Kesällä 1987 oli aloitettu keskustelu kesäistä matkailukautta jatkavan tapahtuman järjestämisestä. Jo tuolloin todettiin, että suuri Pielinen kaloineen oli matkailullisesti hyödyntämättä. Vuoden ajan oli tapahtumaa suunnittelemassa kylän yhdistysten ja yritysten sekä

kaupungin lisäksi Lieksan matkailu, Vuonislahden kalastuskunta ja Pielisjärven seurakunta. Tapahtuman järjestämisessä myöhään syksyllä oli niin suuri riski, että moni edellä mainituista järjestäjistä sitoutui 1000 - 2000 markan suuruiseen, mahdolliseen tappiontakaukseen!

Aiemmin muikkumarkkinoilla painottui nykyistä enemmän kalastus ja kalankäsittely. Markkinat alkoivat jo perjantaina jatkuen aina sunnuntaihin saakka. Viikonlopun aikana järjestettiin uistelun- ja verkkokalastuskilpailuita sekä peräti lavatanssit lauantai-iltana. Vuonna 2001 kokeiltiin Muikkumarkkinoiden ohjelmassa Pielisen ylisoutu -kilpailua. Kalastuskisat ja soudut eivät jatkuineet, mutta voisiko näistä ideoista nykyaikaistamalla saada vihjeitä Pielisen matkailulliseen kehittämiseen?

Uutta on jo nyt mahdollisuus tulla Lieksasta Vuonislahteen kanto-siipialuksella ja palata takaisin kotisatamaan. Suviexpressillä voi myös tehdä risteilyretken Pieliselle

Muikkumarkkina-päivän aikana.

Musiikki on raikunut Kukkumäellä vuosikymmenestä toiseen. Ensimmäisillä Muikkumarkkinoilla musiikista ja kalavaleista vastasi Jaakko Teppo. Muutama vuosi myöhemmin pieni pojan natiainen seisoo totisena suuren puulaatikon päällä muovipeitteiden suojaamalla tilapäisellä esiintymislavalla. Silmät ovat vakavat, suu supussa ja ilme keskittynyt. Yleisön suosikiksi Tenavätähti -kilpailussa valittu Timo Turunen hurmasi yleisön laululla "Minä olen muistanut sinut".

30. Muikkumarkkinoilla myyjä on enemmän kuin koskaan, laajemmalla alueella kuin koskaan ja musiikista monipuolisemmin kuin koskaan. Siitä vastaavat Jaakko Tepon poikien Kaukolasipartio, Lieksan keskuskoulun yrittäjyysluokan bändi Hypotenuusa sekä trumpettistit Maria Suhonen ja Samuli Pursiainen.

*Anu Penttinen
kyläpäällikkö*

Karavaanareiden kuulumisia

Lyhyt kesä on loppusuoralla. Matkailijoita kuitenkin liikkui kesän aikana ennätystahtiin. Näin tuntuu olevan koko valtakunnassa. Näyttää myös siltä että nuoria sekä lapsiperheitä oli enemmän karavaani-liikenteessä.

Alueena olemme saaneet kiitosta rauhallisuudesta sekä hyvästä ystävällisestä palvelusta, alueen siisteydestä. Suuri moite tulee tietenkin teiden huonosta, surkeasta kunnosta, sekä opasteiden puuttumisesta kantatieltä, joiden laittamiseen ei saatu lupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta. Kielteisessä päätöksessä viitattiin Pielisen-Karjalan linjaukseen opasteista. On käsittämätöntä, koska kyllä Lieksan alueella muut mm. matkailualalla toimivat ovat saaneet kylttinsä laitettua.

Positiivista on se, että Lieksan kaupungin puolelta selvitetiin Rekiniemen matkailualueen osan kunnostaminen, että jatkossa voidaan hyödyntää nyt hyödyntämättä aluetta matkailuajoneu-

voille. Tämä on iso operaatio, joka vaatii suunnitelman tekemistä ja ennen kaikkea rahoituksen hankkimista.

Heinäkuun puolivälissä pidettiin Kalasta ja Nauti - tapahtuma Rekiniemessä, myös kylän kesätori oli Rekiniemessä. Päivä aloitettiin onkikilpailulla salmen siltojen luona. Päivä jatkui sitten kalankäsittelyn opastamisessa, kalatuotteiden valmistamisessa sekä niitä maistellessa. Hommasta vastasi Sirkku ja "Enska" Lahdesta. Hyvin homma pelasi. Sitkeä sade vain vaivasi tapahtumaa.

Heinäkuun loppupuolella meitä työllisti myös Kestikievari Herranniemen rantateatterissa pyörinyt Maan veri - rintamalta raiviolle teatteriesitys. Hoidimme siinä liikenteenohjauksen taas kerran ammattitaidolla. Alueen pyörittämisessä talkootyö on avainasemassa, kiitos kaikille ahertajille.

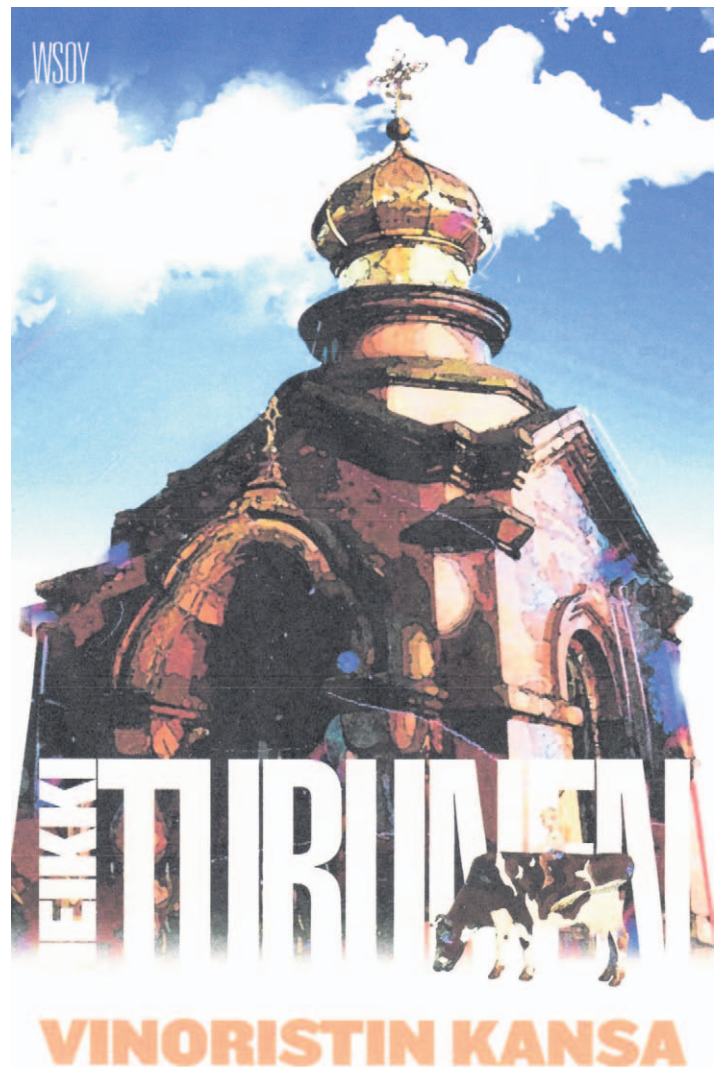
*Aulis Nevalainen
pubeinojhtaja*

Vinoristin kansa Pielisen Karjalassa

"Äkkiä hän oli jossain, mikä oli kuin onnellisimpien lapsuuskiesien Suojärvi. Oli heinäaika, suloisen lämmin, hän pikkutyttö, äidin lemmikki ruskein arpinaarmuisin säärin ja punarusetisin palmikoin, vain lukemaan ja uimaan oppiminen ja Silja-nuken hoito huolenaan. Kaikki ihailivat yöntumia vinoja silmiä ja odottivat hänestä jotain erityistä. Ilmanrannan autereissa hämmötti punertavia kumpupilviä, tsasouunan sipulitorni vinoristeineen kiilteli kultaisena taivaan loistoa vasten.

Sen kolmen erikokoisen kirkonkellon kilkkeessä oli jotain riemuitsevaa, kun he menivät lehmillä ratsastaen paimeneen Klaudian, Zojan, Raunon ja Zinaidan kanssa. Rauno, kaunis laulajapoika uimahoususillaan ja variksensaappaisiin kintuihin, ratsasti hänen kanssaan samalla lehmällä, isolla rauhallisella Tsomalla, joka oli saanut nimensä erikoisen pitkäripsisistä lempeistä enkelinsilmistään. Maapalon hajuun sekoittui timotein, saunansavun ja tuoreen koivunlehvän tuoksua. Ilma riukuaitaisten karjokujien ympäröimien koristeellisten novgorodilaistalojen yllä värjyi niistä hohkaavassa kuumuuden ongassa. Posuadan rajajärvi nokiotsaisten savusaunojen, horsman purppuran ja mesiängervon kermanvaaleiden kukkahattaroiden värittämiä rantakunnaiden perällä, taustallaan harmaa venäläiskylä, välkehti raukeasti helleauringossa – Hospodi, miten se välkehtikin."

Tällä Pielisen Karjalaan sijoitetun suojärveläisen siirtolaistyön, Manjan unella alkaa Heikki Turusen evakkoeepoksen (Kuokka ja kannel) toinen osa, Vinoristin kansa, jonka on määrä ilmestyä lokakuun jälkipuoliskolla.

Se jatkuu siitä, mihin viime syksynä ilmestynyt ensimmäinen osa, Manja, Karjalan tytär päättyi.

Se kertoo ortodoksisten evakkojen tarinan 1940-luvun lopulle asti, jolloin Vuonisjärvellekin sijoitettujen suojärveläisten yhteiselo tšekäläisen luterilaisen kantaväestön, muiden muassa kirjailijan isän ja äidin, "Hupelin

Viljon ja Kyllikin" kanssa alkoi.

Ennakkotietoista poiketen Kuokasta ja kanteleesta tulee tarinan tärkeyden ja aineiston rikkauten takia trilogia. Näihin päiviin päättyvä kolmas osa ilmestyy syksyllä 2018.

Vuonislahden Taiteilijatalo